

цистовите конструкции имат същите размери както при цялостно трупологане и Кат. № 12, където размерите не отговарят на реалните размери на трупа. В рамките на некропола край селата Кочан и Сатовча има примери и на цистови гробни съоръжения, в които нямаме останки на мъртъвци (кенотафи) – Кат. № 9, могила № 5, гробове № 6, 7 и 8 (Кисьов 2009, 112).

Изграждането на цистови гробове продължава и през елинистическата епоха - Карта № 2 (Кат. № 13, 14, 15, 16, 17). И тук както в предходната епоха, има примери на цистови гробове, разположени под могилен насип – Кат. № 14 и Кат. № 16 и такива, разположени в рамките на плоски некрополи – Кат. № 13, Кат. № 15 и Кат. № 17 (обр. 4).

В рамките на цистовите гробове от елинистическата епоха отново се среща трупологане – Кат. № 13, Кат. № 15 и Кат. № 17 и кремация – Кат. № 13, Кат. № 14 и Кат. № 17. Когато има трупозгаряне, урните, съдържащи останките на починалите, се поставят в малки по размер ями, облицовани с каменни плочи. Размерите на цистовите гробове се различават в зависимост от броя на урните. В повечето случаи се откриват по една урна (Кат. № 13, гроб № 2 и Кат. № 17, гроб № 20).

И през III-I в. пр. Хр. се среща частично трупологане (Кат. № 13/3 и Кат. № 17/гроб №10 (обр. 5) и 17 (обр. 6)), въпреки че не са поставяни целите скелети, съоръженията имат стандартни размери. Относно ориентацията няма ясно изразени правила, като преобладаваща посока е отново изток-запад. Интересно е констатирането в рамките на един некропол на двата основни вида полагане на мъртвеца – Кат. № 13 и Кат. № 17/гроб № 9 (обр. 7).

В цистовите гробове, където погребенията са извършени чрез цялостно трупологане, се откриват група от предмети, функционално еднакви. Те са представени от нападателни и отбранителни оръжия (Кат. № 1, Кат. № 2, Кат. № 4, Кат. № 8), сред които преобладават кръгли щитове, шлемове, наколенници, мечове, копия и стрели, накити и сервизи от глинени съдове, които вероятно са лично притежание на погребаните, в които се откриват кани, купички и паници местно производство, работени както на ръка, а така също и на грънчарско колело. Предметите са открити в цистовите камери, където една част от оръжията и накитите са разположени върху самите скелети, а друга част биват откривани до черепите или в долната част на долните крайници.

Границите според М. Домарадски на цистовите гробове от плочи, които